

Byla C-317/20

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2020 m. liepos 16 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Landgericht Mainz (Vokietija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. birželio 10 d.

Ieškovė:

KX

Atsakovė:

PY GmbH

<...>

Landgericht

Mainz

Nutartis

Byloje:

KX

- ieškovė -

<...>

prieš

PY GmbH

- atsakovė -

<...>

dėl žalos atlyginimo

Landgericht Mainz (Mainco apygardos teismas) <...> 3-oji civilinių bylų kolegija
2020 m. birželio 10 d. nutarė:

1. Sustabdyti bylos nagrinėjimą.
2. Pagal SESV 267 straipsnio pirmos pastraipos a punktą ir trečią pastraipą pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui toliau nurodytą prejudicinį klausimą, prašant išaiškinti Sąjungos teisę:

Ar 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (toliau – Reglamentas Nr. 1215/2012) (**orig. p. 2**) 18 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad joje, be tarptautinės jurisdikcijos, reglamentuojama ir bylose dėl kelionių sutarčių nacionalinių teismų turima teritorinė jurisdikcija, kurios turi laikytis byla nagrinėjantis teismas, kai ir vartotojo, kaip keleivio, ir jo sutarties partnerio, kelionės organizatoriaus, gyvenamoji (buveinės) vieta yra toje pačioje valstybėje narėje, bet kelionės tikslas yra ne šioje valstybėje narėje, o užsienyje (vadinamosios „netikros vidaus situacijos“), ir tai reiškia, kad, papildant jurisdikciją reglamentuojančias nacionalinės teisės nuostatas, ieškinį dėl su sutartimi susijusių reikalavimų vartotojas kelionės organizatoriui gali pareikšti savo gyvenamosios vietos teisme?

Motyvai:

A.

1. Pagrindinėje byloje nustatytos šios faktinės aplinkybės:
2. Ieškovė reikalauja iš atsakovės, kelionės organizatorės, kurios buveinė yra <...>, Vokietijos Federacinė Respublika, atlyginti neturtinę žalą, kompensuoti negautą pelną ir atlyginti žalą, patirtą dėl negalėjimo vesti namų ūkį – iš viso apie 43 000,00 EUR; žala atsirado dėl nelaimingo atsitikimo, kuris įvyko 2015 m. liepos 27 d. ieškovės atostogų kelionės metu netoli viešbučio <...> Turkijoje. Ieškovė teigia, kad sutartį su atsakove turinčio viešbučio žemės sklype yra marmuriniai laiptai, ant kurių buvo susiformavęs permatomas druskos ir drėgmės sluoksnis. Įspėjamųjų ženklų apie tai, kad laiptai slidūs, ar apsaugos priemonių nuo slidumo, ieškovės teigimu, nebuvo, nors prieš tai ir kiti svečiai buvo toje vietoje paslydę. Ieškovė tvirtina parkritusi ant slidžių laiptų ir patyrusi neoperuotinių lūžių apatinės stuburo dalies, dubens lanko ir kryžkaulio srityje bei daugybinių sumušimų, kurių pasekmes, taip pat psichologines, ji iš dalies tebejaučianti iki šiol. Ieškovė reiškia sutartine ir deliktine atsakomybe grindžiamus reikalavimus.

3. Atostogų kelionę ieškovė užsisakė iš kelionių agentūros <...>, esančios <...> Maincas (Vokietijos Federacinė Respublika), pasinaudojusi nuotolinio ryšio priemonėmis; kelionių agentūra tarpininkavo ieškovei, kaip keleivei, ir atsakovei, kaip kelionės organizatorei, sudarant sutartį, tačiau pati netapo sutarties partnere ir nėra atsakovės padalinys. Sutarties tarp (**orig. p. 3**) šalių dalykas buvo visas kelionės paslaugų paketas.
4. Ieškovė, kuri sutarties sudarymo metu gyveno ir tebegyvena Maince (Vokietijos Federacinė Respublika), ieškinį pareiškė Mainco apygardos teismui.
5. Ieškovė mano, kad *Landgericht Mainz*, į kurią ji kreipėsi, turi teritorinę jurisdikciją, ir daro nuorodą į Reglamento Nr. 1215/2012 <...> 18 straipsnį. Ji teigia, kad Reglamento Nr. 1215/2012 18 straipsnio 1 dalyje reglamentuojama ne tik tarptautinė jurisdikcija, bet ir teritorinė valstybės narės teismų jurisdikcija. Tai reiškia, kad jurisdikciją nagrinėti jos reikalavimus turi jos, kaip vartotojos, gyvenamosios vietos teismas, t. y. *Landgericht Mainz*. Tik alternatyviai ieškovė prašo perduoti bylą nagrinėti *Landgericht Hannover* (Hanoverio apygardos teismas), kuris pagal nacionalinę teisę turi bendrąją jurisdikciją kaip atsakovės teismas (ZPO [*Zivilprozessordnung*, Civilinio proceso kodeksas, toliau – ZPO] 12 straipsnis, 17 straipsnio 1 dalis).
6. Atsakovė prieštarauja *Landgericht Mainz* teritorinei jurisdikcijai ir prašo ieškinį atmesti. Ji teigia, kad *Landgericht Mainz* jurisdikcija negali būti grindžiama Reglamento Nr. 1215/2012 18 straipsnio 1 dalimi, nes ginčas neturi reikalaujamo tarpvalstybinio elemento. Tarpvalstybinis nagrinėjamos bylos pobūdis, jos teigimu, yra sąlyga taikyti bet kokias Reglamento Nr. 1215/2012 nuostatas. Tai, be kita ko, patvirtina ir reglamento 4 konstatuojamoji dalis. Šiuo reglamentu neviršijama tai, kas būtina jo tikslui pasiekti. Pagrindinė Reglamento Nr. 1215/2012 idėja yra reglamentuoti tarptautinę jurisdikciją siekiant užtikrinti, kad bylos šalys galėtų pasinaudoti garantuota jurisdikcija ir nebūtų priverstos teisminės apsaugos ieškoti kitoje valstybėje narėje ar trečiojoje valstybėje. Tai reiškia, kad reglamentu iš principo nesiekama riboti jurisdikciją reglamentuojančių nacionalinės teisės normų, jeigu jomis užtikrinama tinkama teisminė apsauga toje valstybėje, kuriai priklauso bylos šalis <...>.
7. Tai, kad kelionės paketas buvo tarptautinis, ar tai, kad kelionės tikslas buvo užsienyje, dar nereiškia, kad byla yra tarptautinio pobūdžio. (**orig. p. 4**)

B.

8. Šiuo atveju taikytinos redakcijos Vokietijos teisės nuostatos, turinčios reikšmės nagrinėjant bylą, suformuluotos taip:

Zivilprozessordnung (Civilinio proceso kodeksas, toliau – ZPO)

9. 12 straipsnis. Bendroji jurisdikcija; sąvoka

Asmens gyvenamosios vietos teismas, turintis bendrąją jurisdikciją, nagrinėja visus šiam asmeniui pareikštus ieškinius, jeigu nėra pagrindo taikyti išimtinę jurisdikciją.

10. 17 straipsnis. Bendroji jurisdikcija juridinių asmenų atveju

1. Bendroji jurisdikcija savivaldybių, korporacijų bei bendrovių, bendrijų ar kitų susivienijimų ir fondų, įstaigų ir turtinių vienetų, kuriems *per se* gali būti pareikštas ieškinys, atveju nustatoma pagal jų buveinės vietą. Jeigu nenustatyta kitaip, buveine laikoma vieta, kur yra administracija.

<...>

11. 21 straipsnis. Speciali jurisdikcija padalinio atveju

1. Jeigu kas nors, valdydamas fabriką, pardavimų vietą ar kitą verslą, turi padalinį, iš kurio gali būti tiesiogiai sudaromi sandoriai, ieškiniai, susiję su padalinio veikla, jam gali būti reiškiami tos vietos, kurioje yra padalinys, teisme.

<...>

12. 29 straipsnis. Speciali vykdymo vietos jurisdikcija (orig. p. 5)

1. Jurisdikciją nagrinėti iš sutartinių santykių kylančius ginčus ir ginčus dėl sutartinių santykių egzistavimo turi tos vietos, kurioje turi būti įvykdyta ginčijama prievolė, teismas.

<...>

13. [Norma, reglamentuojanti nacionalinio proceso sustabdymą] <...>

<...>

14. 281 straipsnis. Perdavimas jurisdikcijos neturėjimo atveju

1. Tuo atveju, kai, remiantis teismų teritorinę ar dalykinę jurisdikciją reglamentuojančiomis nuostatomis, reikia pripažinti, kad teismas neturi jurisdikcijos nagrinėti bylą, teismas, į kurią buvo kreiptasi, jeigu įmanoma nustatyti jurisdikciją turintį teismą, ieškovo prašymu nutartimi pripažįsta neturintis jurisdikcijos nagrinėti bylą ir perduoti ją nagrinėti jurisdikciją turinčiam teismui. Jeigu jurisdikciją turi keli teismai, byla perduodama nagrinėti ieškovo pasirinktam teismui.

2. Prašymus ir pareiškimus dėl teismo jurisdikcijos galima pateikti teismo kanceliarijos tarnautojui, atsakingam už dokumentų tvarkymą. Nutartis neskundžiama. Byla tampa nagrinėjama nutartyje nurodytame teisme po to, kai šis gauna bylos medžiagą. Nutartis šiam teismui yra privaloma.

<...>

15. 513 straipsnis. Apeliacinio skundo pagrindai

<...> (orig. p. 6)

3. Apeliacinio skundo negalima grįsti tuo, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai preziūmavo savo jurisdikciją.

Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (Vokietijos Federacinės Respublikos Pagrindinis įstatymas (toliau – GG)

16. 101 straipsnis

1. Nepaprastieji teismai draudžiami. Iš nieko negali būti atimta teisė į įstatymu numatytą teismą.

<...>

C.

17. Tai, ar *Landgericht Mainz* turi priimti sprendimą dėl ieškinyje pareikštų ieškovės reikalavimų, priklauso nuo to, ar *Landgericht Mainz* turi teritorinę jurisdikciją nagrinėti šią bylą.

18. Pagal Vokietijos Federacinės Respublikos nacionalinės teisės nuostatas teritorinės jurisdikcijos *Landgericht Mainz* neturi.

19. Pagal bendrąsias jurisdikciją reglamentuojančias ZPO 12 ir 17 straipsnių nuostatas ir tuo atveju, kai ieškovas yra vartotojas, o atsakovė – įmonė, kurios teisinė forma yra ribotos atsakomybės bendrovė (*GmbH*), teritorinę jurisdikciją turi bendrovės, kaip atsakovės, buveinės vietos teismas. Atsakovės administracija, taigi, buveinė yra Hanoveryje, todėl pagal ZPO 12 ir 17 straipsnius teritorinę jurisdikciją turėtų *Landgericht Hannover*.

20. *Landgericht Mainz* neturi ir specialiosios jurisdikcijos, kuri gali būti taikoma vietoj bendrosios jurisdikcijos. *Landgericht Mainz* neturi teritorinės jurisdikcijos pagal ZPO 21 straipsnio 1 dalį, nes kelionių biuras <...> Maince nėra atsakovės padalinys. Padalinys, kaip jis suprantamas pagal ZPO 21 straipsnį, yra bet kuris savininko kitoje vietoje nei buveinės vieta tam tikram laikui įkurtas, jo vardu ir sąskaita valdomas ir paprastai turintis teisę savarankiškai, t. y. savo sprendimu (orig. p. 7) sudaryti sandorius ir veikti verslo vienetas <...>. Tačiau kelionių biuro savininkė yra ne atsakovė, o <...>[;] be to, kelionių biuras valdomas ne atsakovės vardu.

21. Galiausiai teritorinė *Landgericht Mainz* jurisdikcija neišplaukia ir iš ZPO 29 straipsnio, nes nėra jokio pagrindo manyti, kad atsakovės prievolės, kylančios iš sutartyje su ieškove sutarto bendro kelionės paslaugų paketo, turėjo būti įvykdytos *Landgericht Mainz* apygardoje. Be kita ko, *Landgericht Mainz* apygardoje nėra oro uosto, iš kurio ieškovė būtų galėjusi būti nuskraidinta į

Turkiją. Neatsižvelgiant į tai, nacionalinėje jurisprudencijoje bendrai, kiek galima spręsti, vyrauja nuomonė, kad kelionės sutarties atveju išvykimo vieta nėra pagrindas vykdymo vietos jurisdikcijai atsirasti pagal ZPO 29 straipsnį <...>.

22. Teritorinė *Landgericht Mainz* jurisdikcija galėtų atsirasti tik taikant Reglamento Nr. 1215/2012 18 straipsnio 1 dalį.

D.

23. Dėl klausimo, ar 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 18 straipsnio 1 dalies norma turi būti aiškinama taip, kad ji taisyti atvejais, kai vienoje iš valstybių narių reziduojantis vartotojas, kuris sudarė sutartį dėl kelionės į užsienyje esančią paskirties vietą su kelionės organizatoriumi, kurio buveinė yra toje pačioje valstybėje narėje (vadinamosios „netikros vidaus situacijos“), yra pagrindas atsirasti vartotojo gyvenamosios vietos teismo jurisdikcijai, nacionalinėje jurisprudencijoje ir teisinėje literatūroje laikomasi įvairių nuomonių. Aukščiausios instancijos nacionaliniai teismai dar nėra šio klausimo išaiškinę.

1.

24. Ko gero, vyraujanti nuomonė jurisprudencijoje <...> yra (**orig. p. 8**) <...> ta, kad Reglamentas Nr. 1215/2012 gali būti taikomas tik esant tarpvalstybiniam elementui, t. y. tik tada, kai vartotojas ir sutarties partneris reziduoja skirtingose Europos Sąjungos valstybėse narėse. Tačiau užsienio elemento, reikalingo tam, kad būtų galima taikyti Reglamentą Nr. 1215/2012, nėra, jeigu bylos aplinkybės su užsieniu susijusios kitokiu būdu, pavyzdžiui, abi šalys reziduoja toje pačioje valstybėje narėje, o užsienio elementas yra tik kelionės tikslas užsienyje. Kita vertus, iš reglamento konstatuojamųjų dalių matyti, kad atsakovo gyvenamosios (buveinės) vietos principo (15 konstatuojamoji dalis) išimtis vartotojų sutarčių atveju egzistuoja tik tam, kad vartotojas būtų ginamas pagal jurisdikcijos taisyklės, kurios yra palankesnės jo interesams negu bendrosios taisyklės (18 konstatuojamoji dalis). Tai rodo, kad speciali apsauga būtina tik tuomet, kai dėl tarpusavio prekybos Europos Sąjungoje vartotojo gyvenamoji vieta atsidurtų labai toli nuo faktinę jurisdikciją turinčio teismo. Vis dėlto, jeigu vienintelis užsienio elementas yra kelionės tikslas, nebūtina taikyti Reglamento Nr. 1215/2012 18 straipsnio 1 dalies antros alternatyvos. Kita vertus, reikia atsižvelgti į tai, kad Reglamento Nr. 1215/2012 nuostatos – kiek jos nukrypsta nuo bendrojo principo *actor sequitur forum rei* – turi būti aiškinamos siaurai.

25. Ši nuomonė taip pat grindžiama Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija, susijusia su 2000 m. gruodžio 22 d. Reglamentu (EB) Nr. 44/2001 (žr. <...> [2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Corman-Collins*, C-9/12, EU:C:2013:860 ir 2011 m. lapkričio 17 d. Sprendimą *Hypoteční banka*, C-327/10, EU:C:2011:745]). Ši jurisprudencija turi galioti ir Reglamento (ES) Nr. 1215/2012 atžvilgiu. Tai, be kita ko, liudija ir preambulės 4 konstatuojamoji

dalys, pagal kurią šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti. Bet pagrindinė Reglamento Nr. 1215/2012 idėja yra reglamentuoti tarptautinę jurisdikciją siekiant užtikrinti, kad bylos šalys galėtų pasinaudoti garantuota jurisdikcija ir nebūtų priverstos teisminės apsaugos ieškoti kitoje valstybėje narėje ar trečiojoje valstybėje. Tai reiškia, kad reglamentu iš principo nesiekama riboti jurisdikciją reglamentuojančių nacionalinės teisės normų, jeigu jomis užtikrinama tinkama teisminė apsauga toje valstybėje, kuriai priklauso bylos šalis. Atitinkamai Reglamento Nr. 1215/2012 17 ir 18 straipsniai negali būti taikomi tuo atveju, kai vienos valstybės narės vartotojas pareiškia ieškinį sutarties partneriui iš tos pačios valstybės narės, nes (**orig. p. 9**) abi šalys reziduoja toje pačioje šalyje, o tarpvalstybinio elemento neįmanoma pagrįsti kitokiu reikšmingu būdu.

26. 2000 m. gruodžio 22 d. Reglamento (EB) Nr. 44/2001 15 ir 16 straipsnių tikslas buvo apsaugoti atitinkamą vartotoją nuo susidūrimo su jam nežinoma teisės sistema ir, gali būti, nežinoma kalba, bet ne nurodyti netaikyti Vokietijos civilinio proceso teisės vidaus ginčų tais atvejais, kuriuose nėra jokio su Bendrija susijusio elemento. Nauja Reglamento Nr. 1215/2012 18 straipsnio 1 dalies redakcija taip pat nesiekia reglamentuoti Vokietijos proceso teisės vidaus ginčų atvejais. Naujoje Reglamento Nr. 1215/2012 18 straipsnio 1 dalies redakcijoje pridėta taisyklė, kad vartotojas gali pareikšti ieškinį kitai sutarties šaliai „neatsižvelgiant į kitos sutarties šalies nuolatinę gyvenamąją (buveinės) vietą“ savo nuolatinės gyvenamosios vietos teismuose, nereiškia jokio kitokio vertinimo. Ši papildoma taisyklė nereiškia, kad teisminis ginčas nebeprivalo turėti užsienio elemento, o yra aiškintina taip, kad ji tampa reikšminga tuose teisminiuose ginčiuose, kuriuose atsakovas neturi gyvenamosios (buveinės) vietos vienoje iš valstybių narių, t. y. reziduoja trečiojoje valstybėje. Papildoma taisyklė nesukuria naujos jurisdikcijos vartotojų ginčams spręsti, o tik specialią jurisdikciją nagrinėti byloms, kuriuose atsakovo gyvenamoji (buveinės) vieta yra trečiojoje valstybėje. Antraip jos pasekmė būtų ta, kad visų Reglamento Nr. 1215/2012 17 straipsnyje nurodytų su vartotoju sudarytų sutarčių atveju jurisdikciją turėtų jo gyvenamosios vietos teismas. Tai reikštų, kad didžioji dalis Vokietijos civilinio proceso teisės nuostatų, reglamentuojančių jurisdikcijos nustatymą pagal ZPO 12 ir paskesnius straipsnius, netektų taikymo srities.
27. Vien tik tai, kad kelionės paketas buvo tarptautinis, ar tai, kad kelionės tikslas buvo užsienyje, būtino užsienio elemento nesukuria. Reikalingas bent jau normatyvinis užsienio elementas, kurio (tokiu atveju, kaip antai nagrinėjamas) nematyti. Teisiniai santykiai, grindžiami kelionės sutartimi, atsirado tarp dviejų šalies viduje reziduojančių teisės subjektų. Sutartis tik turinio atžvilgiu yra susijusi su tarptautinės kelionės paketu. Vis dėlto galimas prievolių, kurias atsakovė prisiėmė sutartimi, vykdymo sutrikimas užsienyje yra vienintelis faktinis užsienio elementas, kuris daro poveikį jau egzistuojantiems teisiniams santykiams, kurie iš pat pradžių buvo vidaus teisiniai santykiai, ir tėra tik sutartinių susitarimų pasekmė. (**orig. p. 10**)

2.

28. Vis dėlto teisinėje literatūroje <...> svariai palaikoma ir pozicija, kad tarptautinis elementas nebūtinai reiškia, kad ieškovas ir atsakovas turi reziduoti skirtingose valstybėse narėse. Tokio reikalavimo nematyti nei Reglamento Nr. 1215/2012 18 straipsnio 1 dalies versijoje vokiečių kalba, nei anglų ar prancūzų kalba. Vietoj to Europos teisės aktų leidėjas, priešingai nei 2000 m. gruodžio 22 d. Reglamento (EB) Nr. 44/2001 16 straipsnyje, priimdamas naują Reglamento Nr. 1215/2012 18 straipsnio redakciją paaiškino, kad vartotojas gali vesti bylą savo gyvenamosios vietos teisme nepriklausomai nuo to, kur yra verslininko buveinė.
29. Be to, Reglamento Nr. 1215/2012 6 straipsnio 1 dalyje, į kurią daroma nuoroda Reglamento Nr. 1215/2012 17 straipsnyje, yra nustatytas tik reikalavimas, kad atsakovo buveinė būtų vienoje iš valstybių narių. SESV 67 straipsnio 4 dalies ir 81 straipsnio 1 dalies, 2 dalies a, c ir e punktų teisinis pagrindas irgi nesukuria tokio reikalavimo – kaip ir Reglamento Nr. 1215/2012 1 straipsnio 1 dalies pirmas sakiny. Prie kitokios išvados neleidžia priėti ir Reglamento Nr. 1215/2012 4 straipsnio 1 dalis. Šiuo atžvilgiu nurodoma, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas byloje *Owusu* (<...> [2005 m. kovo 1 d. sprendimas, C-281/02, EU:C:2005:120,], kuriame buvo nagrinėta anksčiau galiojusi 1968 m. rugsėjo 27 d. Briuselio konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo 2 straipsnio 1 dalies norma) yra įtikinamai paaiškinęs, jog šios normos taikyti netrukdo tai, kad ieškovo ir atsakovo gyvenamoji (buveinės) vieta yra toje pačioje valstybėje narėje. Šio sprendimo turinį galima pritaikyti 2000 m. gruodžio 22 d. Reglamento (EB) Nr. 44/2001 2 straipsnio 1 daliai, taigi, ir ją pakeitusiai Reglamento Nr. 1215/2012 4 straipsnio 1 daliai. Tai matyti iš Reglamento Nr. 1215/2012 34 konstatuojamosios dalies antro sakinio. Kad abiejų proceso šalių rezidavimas toje pačioje valstybėje *a priori* nėra kliūtis taikyti antrinės teisės aktą, patvirtina ir Reglamento Nr. 1215/2012 24 straipsnio 1 punkto antras sakiny. Juo Sąjungos teisės aktų leidėjas, nustatydamas išimtinę jurisdikciją nagrinėti tam tikras nekilnojamojo turto nuomos bylas, numatė jurisdikcijos pasirinkimą situacijoje, kai nuomojamos nuosavybės savininko ir nuomininko gyvenamoji (buveinės) vieta yra toje pačioje valstybėje narėje. Bet jeigu Reglamentas Nr. 1215/2012 negalėtų būti taikomas ieškovui ir atsakovui reziduojant toje pačioje valstybėje narėje, šio reglamento 24 straipsnio 1 punkto antras sakiny taptų beprasmis. Tai reiškia, kad Europos teisės aktų leidėjas greičiausiai turėjo galvoje ir „netikras (**orig. p. 11**) vidaus situacijas“. Šią išvadą patvirtina ir nauja Reglamento Nr. 1215/2012 25 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio redakcija. Jis susijęs su šalių susitarimais dėl jurisdikcijos „neatsižvelgiant į jų nuolatinę gyvenamąją (buveinės) vietą“. Išankstinė prielaida, kad tais atvejais, kai ieškovas ir atsakovas reziduoja toje pačioje valstybėje narėje, Reglamentas Nr. 1215/2012 *a priori* negali būti taikomas, yra visiškai nepagrįsta. Veikiau, atsižvelgiant į pritaikytą Teisingumo Teismo Sprendimo *Owusu* doktriną, Reglamento Nr. 1215/2012 4 straipsnio 1 dalis bei, pavyzdžiui, Reglamento Nr. 1215/2012 24 straipsnio 1 punkto antras sakiny ir 25 straipsnio 1 dalies pirmas sakiny liudija, kad yra atvirkščiai.

E.

30. Paskutinės instancijos teismai privalo sustabdyti bylos nagrinėjimą ir kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą, kai kyla sprendimui priimti reikšmingas klausimas, susijęs su Bendrijos teisės aiškinimu (SESV 267 straipsnio trečia pastraipa). Paskutinės instancijos teismas, privalantis pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, yra toks teismas, kurio sprendimas konkrečioje byloje negali būti toliau apskundžiamas teismine tvarka <...>.
31. *Landgericht Mainz* yra paskutinės instancijos teismas, turintis priimti sprendimą dėl savo teritorinės jurisdikcijos ar jurisdikcijos neturėjimo.
32. Prieš imdamasis nagrinėti ieškininius reikalavimus esmės ir sumos atžvilgiu, apygardos teismas, į kurį kreiptasi, *ex officio* turi įvertinti savo jurisdikciją funkcinio, dalykinio, teritorinio ir tarptautinio aspektu <...>.
33. Jeigu prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis *Landgericht Mainz* manytų turintis teritorinę jurisdikciją ir, išnagrinėjęs ieškovės reikalavimus esmės ir sumos atžvilgiu, priteistų jai neturtinės žalos atlyginimą ir dėl kritimo patirtos žalos atlyginimą, šio sprendimo, kiek jis susijęs su teritorinės jurisdikcijos konstatavimu, apeliacinės instancijos teismas negalėtų peržiūrėti pagal ZPO 513 straipsnio 2 dalį, ir tai reikštų, kad tuo atveju, jeigu teritorinę jurisdikciją reglamentuojančios Reglamento Nr. 1215/2012 18 straipsnio 1 dalies aiškinimas neatitinka Sąjungos teisės, pažeidžiant GG 101 straipsnio 1 dalies antrą sakinį iš ieškovės neatšaukiamai būtų atimta teisė į įstatymu numatytą teismą.
34. Jeigu *Landgericht Mainz* manytų neturintis teritorinės jurisdikcijos, jis (**orig. p. 12**) turėtų patenkinti ieškovės alternatyviai pateiktą prašymą ir pagal ZPO 281 straipsnio 1 dalį priimti nutartį perduoti bylą nagrinėti *Landgericht Hannover*. Ši nutartis būtų neskundžiama; *Landgericht Hannover* pagal ZPO 281 straipsnio 2 dalies antrą sakinį privalėtų vadovautis *Landgericht Mainz* sprendimu dėl teritorinės jurisdikcijos.
35. Teisingas Sąjungos teisės aiškinimas nėra toks akivaizdus, kad nepaliktų jokių pagrįstų abejonų („*acte clair*“, kaip tai suprantama pagal Teisingumo Teismo CILFIT jurisprudenciją, <...> 1982 m. spalio 6 d. Sprendimas *Cilfit ir kt.*, 283/81, EU:C:1982:335).
36. Atsakymo į šį prejudicinį klausimą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencijoje nėra. Nacionalinės jurisprudencijos dalyje cituojamas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimas <...> [(2013 m. lapkričio 14 d. Sprendimas *Maletic*, C-478/12, EU:C:2013:735)] susijęs su nevisiškai su Reglamento Nr. 1215/2012 18 straipsniu sutampančiu 2000 m. gruodžio 22 d. Reglamento (EB) Nr. 44/2001 16 straipsniu. Be to, prejudiciniam klausimui išaiškinti šio sprendimo negalima pasitelkti vien todėl, kad užsienio elementas anoje byloje buvo pagrįstas tuo, kad kelionės tarpininko buveinė buvo kitoje valstybėje narėje nei vartotojo gyvenamoji vieta ir kelionės organizatoriaus buveinė, ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismas dėl šios priežasties keleivio ir kelionės organizatoriaus teisinius santykius kvalifikavo nei kaip „tik vidaus

santykius“, o kaip neatsiejamai susijusius su teisiniais keleivio ir kelionės tarpininko santykiais. Tokio užsienio elemento nagrinėjamoje byloje nėra; užsienio elementas gali būti grindžiamas vien tik kelionės tikslu.

37. Todėl *Landgericht Mainz* pagal SESV 267 straipsnio pirmos pastraipos a punktą ir trečią pastraipą privalo *ex officio* pateikti Teisingumo Teismui nutarties rezoliucinėje dalyje nurodytą klausimą ir sustabdyti bylos nagrinėjimą, kol Teisingumo Teismas priims prejudicinį sprendimą.

<...>

DARBINIS VERTINIMAS